

RODOLJUB.

Izhaja dvakrat na mesec ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Deželni zbor kranjski.

II. seja dne 21. junija.

Predseduje deželni glavar pl. De-tela. Vlado zastopata deželni predsednik baron Hein in okrajni glavar Haas.

Glavar otvori zborovanje ob 1/2 11. uri.

Ker je visela obstrukcija v zraku, bil je g. deželni glavar že takoj od pričetka seje precej zbežan, tako da je pozabil se spominjati pokojnega tovariša Kušarja in pozabil je še celo na blagoslov, kojega je papež radi v zadnji seji sklenjene čestitke doposlal deželnemu zboru kranjskemu. Tudi ta blagoslov je pozabil objaviti gosp. glavar; morda ga je pa pri tem vodil dobri okus, da bi bilo namreč žaljenje papeža, če bi se njegov blagoslov delil takim kra-vcam, kakor so one, katere dandanes vo-dijo »katoliško« stranko v naši zbornici.

Predsednik naznani, da so mu došli sledeči nujni predlogi:

1. poslanca dr. Šusteršiča glede spremembe deželnozborskega volilnega reda;
2. poslanca dr. Žitnika glede spremembe lovskega zakona;
3. poslanca Mihca Arkota glede po-državljenja mestne nižje realke v Idriji;
4. ravnoistega Mihca nujni predlog glede urejanja in izboljšanja gozdnih de-lavcev v eraričnih gozdih;
5. poslanca Mejača glede odprave vinske klavzule;
6. poslanca dr. Kreka glede osušenja ljubljanskega barja;
7. poslanca dr. Kreka glede dežel-nega zakona o kmetijskih stanovskih za-drugah;
8. poslanca dr. Šusteršiča glede vse-učiliščne deputacije, koje cesar do danes še ni sprejel;
9. poslanca dr. Schweitzerja glede po-manjkanja kmetijskih delavskih močij;
10. poslanca Pogačnika glede nagodbe z Ogrsko;

11. poslanca Mihca Arkota glede zbolj-šanja stanja učiteljskemu osebju na c. kr. rudarski šoli v Idriji;

12. poslanca dr. Šusteršiča glede celj-ske gimnazije.

Kakor je videti, pograbili so klerikalci po vseh »popularnih« zadevah, jih izlili na zbornico ter zahtevali, da naj se kar čez noč vse rešijo. »Nujnost« je pri takih za-devah prava oslarija, da rabimo izraz, ko-jega je dr. Šusteršič v zbornico vpeljal, in dasi so ti gospodje precej neumni, da zo-pet rabimo izraz, kojega je dr. Šusteršič v zbornico vpeljal, za tako neumne jih pa vendar nimamo, da bi sami verovali v nujnost svojih neresnih predlogov. Gre se za prav navadno politično sleparijo ali lumparijo — zopet izraz, kojega je dr. Šusteršič v zbornico vpeljal! — ta lumpa-

rija pa se obrača proti klerikalnim volil-cem samim! Stavljene predlogi niso nam-reč ničesar drugega, nego pesek v oči vo-lilcem: predlagajo se nemogoče reči, če se ne bodo mogle doseči, pa bo nastal krik: liberalci niso hoteli, ker niso bili za nujnost! Samo ču-dimo se, da dr. Šusteršič ni nujno pred-lagal, da naj se odpravi sploh vsak davek! To bi bil najpopularnejši predlog, in ravno na tega je veleum iz Ovijačeve hiše po-zabil! No, pa to se da še popraviti! Preti pa dr. Šusteršiču še druga nevarnost: da ga namreč prekosi dr. Schweitzer, ki hoče, kakor vse kaže, v zbornici postati pravi in najpristnejši božji volec! Ta božji vo-liček — samo ob sebi je opravičeno, da pišemo o sejah deželnega zbora v tistem tonu, kojega so bogoljubni »katoliki« v zbornico spravili! — je namreč nujno pred-lagal, da naj cesarska vlada takoj odpomore na deželi tako občut-nemu pomanjkanju kmetijskih de-lavskih močij. Kako si to parlamen-tarno revče pač predstavlja izpeljavo tega imenitnega predloga? Ali naj c. kr. vlada farovškimi kuharicam strogo zaukaže, da naj od sedaj vsako leto mesto jednega rode po šest ali osem nezakonskih otrok? Ali naj se odpošlje ekspedicija cesarske armade v centralno Afriko, kjer naj nalovi na tisoče črnih robov? Dr. Šusteršič bi bil brez dvojbe prav izboren negro driver! In ali naj se ustanove c. kr. umetna va-lišča za otroke, kakor jih že imamo za ribe na Studencu? In da bode dr. Schwei-zerju v vsakem pogledu vstreženo, naj se vališču na čelo postavi kak — kanonik!

Ker g. deželni glavar ni hotel pre-čitati vsega tega nujnega žaganja, poveril je nehvaležno to nalogo deželnemu tajniku Pfeiferju, ki se je trudil v potu svojega obraza, da je s težavo prečital vseh dva-najst dolgočasnih nujnih predlogov.

Dr. Tavčar: Na kanone ste pozabili!

Dr. Šusteršič: Dr. Tavčar je že nervozen in že v prvi seji!

Dr. Tavčar: Ne domišljajte si kaj takega! Pri vaših otročjih šalah se še precej dobro zabavam!

Nato naznani deželni glavar, da bodo predlagatelji nujne svoje predloge uteme-ljevali, ko bo rešen dnevni red današnje seje (Smeh v središču in na desnici. Klici: Kaka nujnost pa je to? Dr. Tavčar: Šu-steršičevi šolarčki se svojih nalog še niso zadostno na pamet naučili!)

Da bi te parlamentarne vajence spravi-li v zadrego, da bi se za bodočnost ne ustvaril kak prejudic, in da se sploh strogo izvršujejo predpisi deželnozborskega po-slovnika — to zadnje bi moralo posebno našim katoliškim obstrukcionistom všeč biti, ker je, ako se zastareli poslovnik ne

bi spoštoval, tudi vsaka obstrukcija nemo-goča — predlaga poslanec baron Schwegel, da naj se utemeljevanje nujnih predlogov takoj izvrši.

Tu bi morali videti dr. Šusteršiča! Planil je kviško kakor vol, če si mu vtak-nil pod rep tlečo gobo! Kar tulil je od jeze in njegov hripavi glas je napolnil dvo-rano, kakor glas prestreljene vojaške trombe. Ker si je mož v zadnjem času okrog trebuha nabral nekaj loja, ker si je ta svoj trebuh zavil v svečano belo vestjo in ker se je med govorom s svojima ro-kama neprestano tolkel po tem trebuhu, bil je izdalje podoben vojaškemu bobnu, kojega obdeluje general-tambor!

Najprej nahruli deželnega glavarja samega, češ, da je on predsednik zbor-nici in ne baron Schwegel, ki si s svojim predlogom hoče samo čas dobiti, da se kuje neka zarota proti katoliško-narodni stranki, koji se hoče odjesti primerno za-stopstvo v odsekih. Konča pa z navadno in čez in čez obrabljeno frazo: Mi tu za-stopamo interese ljudstva, ki stoji v ogromni večini za nami!

Dr. Tavčar: Za Vami stoje kaplani in drugega nič!

Pirc: Za Vami stoje Koblarji in drug nikdo! (Smeh.)

Schwegel dokaže ob roki poslov-nika, da je njegovo stališče jedino pravo, ker bi drugače o nujnih predlogih sploh govorice biti ne moglo.

Bela vestja: Vi imate za sabo celih 53 volilcev!

Dr. Tavčar: Šusteršič hoče koman-dirati celo zbornico!

Bela vestja: Najhujše šele pride!

Dr. Tavčar: Druzega kot burk od Vas itak ne pričakujemo!

Na to odgovarja zopet voditelj ka-toliške stranke in goni svoje kolesce ter se ne da premakniti s svojega stališča. Konča pa patetično: Mi hočemo »ad per-petuum memoriam« pred ljudstvom raz-krinkati nasilje pri volitvi v odseke. To lumparijo hočemo videti!

Vsled tega šnopsarskega napada na-stane v zbornici vihar, kakor ga še niso doživeli stari zidovi starega strelišča! Po-slanci napredne narodne stranke skočijo kviško. Začujejo se ogorčeni klici: Lump bo komu lumparijo očital! Kar imaš, si z lumparijami prisleparil! Slepariš z žlindro in s testamenti! Smrdiš kot kozelj! Si go-ljufaval po kloštrih!

Z bledim licem kvitiral je dr. Šu-steršič te zaslužene brce, in nekaj časa bil je tako otrpnen, da niti širokih svojih ust odpreti ni mogel.

Vsilil pa se je vmes dr. Breje ter dal parkrat od sebe malo svojo »štimitico«. Donelo pa mu je nasproti: Lej ga krojača

iz Gorij! Lej! Lej! Der Schneider von Görjach! Brejče tiho! Zunaj te čaka ekspres s Trbiža!

In dr. Brejc je res takoj obmolnil, dr. Šusteršič pa je dobil tik zasluženih brc še ostro grajo od strani deželnega glavarja!

Nerada mu je šla v goltanec ta graja lastnega somišljenika, ali končno jo je vendar le pogoltnil!

Ko sta govorila še Hribar in dr. Schweitzer — le-ta meni, da mora odsek, kojemu se naj kaj izroči, vselej že prej izvoljen biti, in njegovi tovariši so to kozlarijo sprejeli s ploskanjem! — prekine glavar sejo za deset minut. Katoliška levica z glavarjem vred se stisne v postransko sobo, ostali poslanci pa so se smejaše razgovarjali o »odločnem« nastopu katoliškega prvoboritelja in osebnega prijatelja g. knezoškofa. Obžalovali so, da višjega pastirja ni bilo v sejo, da bi bil delal štafažo človeku, ki se obnaša, kakor da je ravnokar prišel iz nekdanjega Pihlerjevega »kevdra«, ki pa je vzlic temu jedini reprezentant čistega katoličanstva na Kranjskem!

Ko se seja zopet prične, izjavi gosp. glavar, da ostane pri zapostavljenju nujnih predlogov in basta! Klerikalci ploskajo in poslanec Pogačnik pravi ponosno proti Hribarju: To je naš glavar!

Dr. Ferjančič predlaga, da naj g. glavar zbornico povpraša, kar je v smislu poslovnika pri vsaki odločbi predsednika dopustno. Posebno pri enunciaciji, ki je iztekla po poprejšnjem posvetovanju v klubu. Dr. Šusteršič se dela tepca in nevedneža, češ, da ga ni paragrafa v poslovniku, ki bi kaj takega dopuščal. Hribar opozarja glavarja, da govori Šusteršič že v tretje o jedni in isti stvari, imenuje ga ironično »častitega« predgovornika, radi kojega epiteta nastalo je nekaj smeha po zbornici. To pa Šusteršiča še bolj razkači in repenči se kakor petelin na gnojnem kupu. Pred tem repenčenjem stisnil se je gospod glavar in ne da glasovati o Ferjančičevem predlogu.

Dr. Tavčar: Mi protestujemo!

Dr. Brejc: Prosto Vam je!

Dr. Tavčar: Kolega Brejc, škoda, da nimate fotografičnega aparata pri sebi. Danes bi s fotografiranjem več zaslužili, kot ste kdaj zaslužili! (Smeh.)

Dr. Schaffer zahteva, da se protest zabeleži v zapisniku.

Dr. Šusteršič: U je!

Dr. Tavčar: Ali je pijan ta človek? Pirc: Trebuh ga boli!

Dr. Tavčar: Jaklič, spurgirajte ga!

Na to se prestopi k točkam dnevnega reda in pred vsem k volitvam v odseke. Klub naprednih slovenskih poslancev, ko je bil izvedel, da želijo klerikalci večjega zastopstva v posameznih odsekih, je bil takoj pripravljen, ti želji lojalno ustreči. Sklenil je torej predlagati, da naj se število členov vsakega odseka pomnoži za jedno glavo, in da se ta glava odstopi klerikalcem. Da, klub je sklenil dati tem ljudem, ki imajo itak le malo delavnih močij med sabo, še važnejšo koncesijo. V lanskem zasedanju dano je bilo načelništvo najvažnejšega odseka, to je finančnega odseka, klubu naprednih slovenskih poslancev. Sedaj pa je klub sklenil, da naj se to načelništvo izroči klerikalcem. Ker se je itak vedelo, »da

pride še kaj hujšega«, dalo bi se bilo s tem jako nevarno orožje v roke Šusteršičevemu klubu. Ako so hoteli delovanje deželnega zbora zabraniti, je njihov načelnik v finančnem odseku lahko vse onemogočil, samo da ni sklical sej finančnega odseka! Potem so katoliki imeli vse v svoji oblasti, in ne bilo bi se jim treba oprijemati tiste otročje-smrkave obstrukcije, koje so se oprijeli takoj v prvi letošnji seji deželnega zbora.

Lojalno ponudbo pa je »katoliški« klub zavrnil. Hotel je imeti sicer tudi samo jednega zastopnika več v vsakem odseku, tega zastopnika pa je hotel vzeti naprednemu slovenskemu klubu, to pa iz jasnega namena, da bi se potem klerikalci izven zbornice lahko bahali, da so liberalce zopet osramotili in v kot potisnili.

Dr. Šusteršič: Naša stranka se ne udeleži volitev v odseke.

Dr. Tavčar: Ker se Vam delati ne ljubi.

Dr. Šusteršič: Ta je pa dobra! Ker smo več členov hoteli v odsekih, zato se nam delati ne ljubi! Tavčar druge ljudi sodi po sebi!

Dr. Tavčar: Pri brakadah na testamente res nimamo tiste pridnosti kot Vi!

Šusteršič zopet nekaj čenča ter konča z znanim svojim plehastim patosom: Ljudstvo Vas bo sodilo! Par ljubljanskih barab na galeriji je tlesnilo v roko ter je nekaj zavpilo.

Dr. Tavčar: Galerija ima jezik za zobmi držati!

Kregar z galerije: Mi smo volilci!

Dr. Tavčar: Saj sem vedel, da ta husit zgoraj postopa!

Dr. Šusteršič: Tavčar se volilcev boji!

Dr. Tavčar: Takih volilcev se res bojim, in to radi telesne snažnosti!

Na to je dr. Ferjančič predlagal, da naj se pomnoži število članov vsakega odseka, in sicer tako, kakor smo zgoraj navedli. Ta predlog je zbornica odobrila ter se je na to vršila volitev v odseke. Te volitve se Šusterjanci niso udeležili. Takoj potem se odkažejo vse točke dnevnega reda posameznim odsekom.

Dr. Šusteršič utemeljuje sedaj prvi nujni predlog glede spremembe volilnega reda. Nastopi kot pozér, ki se je pred zrkalom naučil svoje role. Posebno z rokami napravlja vsakovrstne parade; sedaj jih pomoli visoko kviško, kakor če bi ga solkanski Dermastia po gotovem delu telesa »oplazoval«, sedaj jih razprostré od sebe, kakor bi bil križan; sedaj zopet jih pomoli prijatelju Kreku pod nos, kakor bi mu od njegove — to je Krekove strani ne dišalo prav dobro, končno jih steguje tudi pred se, kakor bi blagoslovljal pred seboj čepečemu poslancu Jakliču prazno glavo! Figure, koje je pletel dr. Šusteršič s svojimi rokami, bile so res občudovanja vredne; kar pa je govoril, bil je čisto navaden in ordinarni »bierschwefel«. Najprej je ofluhtal veleposestnike, ki niso za družega, nego za jude, pri kojih denar iščejo.

Dr. Brejc, dr. Schweitzer, Pogačnik, ki je posebno jezen na bankerotne velikoposestnike, krulijo od samega veselja, da ima človek občutke, da je v hrastovem logu, koder je največ želoda.

Dr. Tavčar: Živalski glasovi so izborni zastopani v Vaših vrstah!

Na to ofluhta dr. Šusteršič mesta in trge, posebno pa uradništvo, katero veliko, veliko piše. »Ti akti so kakor stolp visoki in od ljudstva z zlatom plačani; kar pa je v njih zapisano, ni vredno ne groša in ne — knofa.«

Zopet zadovoljno kruljenje iz hrastovega loga! Posebno nevoščljiv je dr. Šusteršič uradnikom radi zboljšanja plač; »ti uradniki žro, žro in žro državni kapital.«

Zopet se oglašja jek iz hrastovega loga.

Vse to pa je po Šusteršičevem mnenju zakrivil deželni volilni red kranjski! Ako bi tega volilnega reda ne bilo, bi se iz Avstrije nikdo ne izseljeval, bi imela država zadosti rekrutov, in bi dr. Šusteršič pri ljudski posojilnici dobival še dosti več smetane, nego je danes dobiva! Govori o volilnem redu tako, kakor da je ž njim hotel cesar Kranjsko ljudstvo ogoljufati.

Deželni glavar: Take govorice ne dopuščam! Da je zakon, kojega je potrdil svitli cesar, goljufija, se ne sme in ne more trditi!

Dr. Šusteršič začuden gleda okrog sebe, prav kakor da se mu je vozna igla potisnila v trebuh. Potem si pa misli, če že cesarja ne smem, bom pa deželni odbor, na kojega je posebno srdit, ker on sam še ni deželni odbornik!

Na deželni odbor izlil je celo golido gnojnice, in interesantno je bilo, kako je deželni odbornik in Šusteršijanec g. Povše spreminjal barve in zvijal črte na svojem obrazu, ko je moral požirati pelin, s kojim ga je krmil njegov lastni klubov načelnik!

Na vse zadnje je tega tudi glavarju preveč, ki prepove Šusteršiču v deželnem odboru »tako govoriti«.

Ko mu glavar že o ničemur govoriti ne da, spravi se dr. Šusteršič na župana Hribarja, ki je njemu in Jakliču, kakor videti, posebno k srcu priraščen. »Zavarovalnih agentov« je kar deževalo! Očita se županu, da se je svoj čas tudi izrekel za splošno, direktno, enako in tajno volilno pravico.

Ko je končaval, imel je dr. Šusteršič kakih pet poslušalcev. Vse drugo — prijatelji in neprijatelji — so bili radi dolzega časa iz zbornice pobegnili!

K Šusteršičevemu predlogu se je oglasil župan Hribar. Ker se je bil Šusteršič skliceval na to, da se je tudi župan Hribar svoj čas izrekel za splošno in jednako volilno pravico, je župan Hribar izjavil, da stoji tudi danes na istem stališču, ali poskrbeti se morajo za gotovila proti raznim zlorabam, zagotoviti se mora volilna svoboda. Kakor je kaznivo kupovanje glasov, tako se mora tudi zagotoviti, da ne boduhovščina zlorabljalna prižnice in spovednice za volilne namene.

Šusteršičeva banda se sicer dobro zaveda, da je svoje mandate dobila samo vsled najnesramejše zlorabe lece in spovednice, samo vsled najhujšega duhovniškega nasilstva, a vzlic temu bi je Hribarjeve besede ne bile čisto nič motile, da ni iskala in prežala na kako priliko, da bi mogla začeti škandal. In ker druge prilike ni bilo, je porabila Hribarjeve besede, ki niso drugega, kakor

konstatira njegje občeznane ga dejstva in začela škandal.

Kričaje in razbijaje po mizah, so klerikalci zahtevali, naj predsedujoči nam. glavarja baron Liechtenberg pokliče Hribarja k redu, češ, da je Hribar razžalil ves duhovski stan. Ker pa v Hribarjevih besedah ni nič žaljivega, ni hotel baron Liechtenberg ugoditi klerikalni zahtevi, Hribar pa kakor ob sebi umljivo tudi ni hotel preklicati svojih besed.

Zdaj so začeli klerikalci obstrukcijo z razsajanjem in razbijanjem. Letele so ostre besede. Šusteršič in njegovi kompani so psovali kakor pijane barabe, posebno barona Liechtenberga, in se rotili, da ne puste nikogar več govoriti. Šusteršič je premetaval po mizi neki kodeks, kakor bi bil to kak žakelj žindre, Brejc je razbijal s tintnikom, Schweitzer in Jaklič sta tolkla s pestmi po mizi. To pa ni oviralo župana Hribarja. Napredni poslanci so se vstopili okrog njega, da ni mogel noben klerikalec blizu, stenografa sta se vsedla pred njega in Hribar je svoj govor nadaljeval in tudi končal.

Namen klerikalne obstrukcije je bil s tem preprečen, a klerikalci so obstrukcijo nadaljevali, dasi so ž njole svojemu lastnemu pristahu branili govoriti. Besedo je je namreč dobil dr. Krek, a govoril ni, ker so Šusteršič, Brejc, Schweitzer in Jaklič razgrajali. Šusteršič je kravarja Drobniča moral učiti, kako naj dela nemir, a mož je okoren in se kot obstrukcionista ni obnesel. Razen imenovanih je samo še Dular nekaj časa trkal s tintnikom in Pogačnik je prišel parkrat v dvorano ter s svinčnikom prav ponižno malo potrkal, vsi drugi klerikalni poslanci so šli iz dvorane; kmetje so prepustili katoliški »inteligenci«, da uganja pobalinstva, ter po hodniku zdihovali, kaj bo, če deželni zbor ne bo mogel delati in torej ničesar dovoliti za kmeta.

V tem pa so klerikalci poslali k Schmidtu po razne igrače in začeli pravi pravcati pobalinski koncert s trobenticami in ragljami ter malim bobenčkom. Zdaj je bobnal Šusteršič, zdaj dr. Brejc. Slednjemu se je bobenček posebno dobro podal, saj je gledalce spominjal na tistega Bobenčka, kjer se je Brejčev tast izkazal kot tiho-tapec.

Dve in pol ure je trajal ta koncert. Dr. Krek je moral ves čas stati in svojem mestu in se ni smel vستي, sicer bi bil izgubil besedo. Ubogi Krek! Držal se je kakor Simon Held pod gavgami in kar višnjev je postajal od dolgega stanja. Muzika se je pa nadaljevala. Čim so Šusteršič, Brejc, Schweitzer in Jaklič vsled utrujenosti nekoliko odnehali, je baron Liechtenberg pozvonil in klerikalni junaki so morali zopet začeti. Najbolj klavrno vlogo je igral konsumar-učitelj Jaklič. Tolkel je z neko črepinjo po tintniku, a čim je deželni predsednik pogledal na njegovo stran, ga je kar ruknilo in skrnil je črepinjo. Dokler je baron Hein gledal na tisto stran, se Jaklič ni ganil in šele nadaljeval, ko je bil gotov, da ga deželni predsednik ne vidi.

Tako je minula ura za uro. Napredni poslanci in veleposestniki so bili pripravljani, vstrajati, če treba tudi celo noč, a klerikalci so se pri svoji pobalinski igri

tako utrudili, da niso mogli dalje. Ponehali so in pustili, da je prišel dr. Krek do besede. Krek je izjavil, da je vsled dolgega stanja tako utrujen, da ne more govoriti in je milo prosil, naj se seja zaključi. Baron Liechtenberg je to milo prošnjo uslišal in ob pol 7. uri zaključil sejo. Tako se je končal prvi obstrukcijski nastop klerikalne stranke pravzaprav z veliko blamažo. Uspeh je ta, da velja pobalinstvo doktorja Šusteršiča, doktorja Brejca, doktorja Schweitzerja in učitelja Jakliča deželo par stotakov.

Podali smo v predstoječem verno sliko sobotne seje. Prosimo zopet oproščenja zaradi načina pisave, a če smo hoteli dati verno sliko, smo morali pisati v tem tonu, sicer bi ne imeli čitatelji prave podobe o tej seji. Zdaj je deželni zbor pravo zrcalo kranjskih razmer, in so klerikalci tudi v deželnem zboru tako nasilni, tako surovi, tako podli in pobalinski, kakor sicer v življenju. In potem se ljudje še čudijo, da je zadobil politični boj take forme!

III. seja dne 23. junija.

Predseduje deželni glavar pl. Detela. Deželno vlado zastopata deželni predsednik baron Hein in okrajni glavar Haas.

Ta seja se je prav hitro končala. Pričela se je še dosti mirno in po zraku so šumele vesti, da so klerikalci po posl. Pogačniku stavili neko kompromisno ponudbo, vsled katere bi se število članov v finančnem in upravnem odseku pomnožilo na 14, tako da bi katoliki v teh odsekih imeli po šest članov. Napredna kluba sta pod pogojem, da dr. Šusteršič prekliče svojo psovko »lumparija« in da njegov klub da možato jamstvo, da se stvarno delovanje deželnega zbora ne bo več kalilo, bila pripravljena, pričeti pogajanja in g. deželni glavar je nekako z zadovoljnim licem pričel zborovati ter zaukazal perovodji, da prečita zapisnik zadnje seje.

Posl. dr. Ferjančič, kojega je bil Šusteršič v zadnji seji, ko se je za nekaj trenutkov iz zbornice odstranil, zasedno in falotarsko napadel, oglasi se k besedi, da spregovori k zapisniku. Govoril je takole:

V predvčerajšnji seji, ko slučajno nisem bil v zbornici, je izustil poslanec dr. Šusteršič, »da sem si na Dunaju priberačil avancement za višjesodnega svetnika na stroške ljudstva.« (Dr. Šusteršič: Istina, tako je!) Vsakdo boče priznal, da je to na sebi skrajno žaljivo. (Klici: Gotovo.) Toda, če pomislim, od koga to prihaja, bi se za stvar ne zmenil (Dobro) in bi ne reagiral, da se ni stvar izustila v zvezi s stranko, kateri pripadam. In samo z ozirom na to izjavljam, da nisem beračil za avancement, to tudi ni bilo treba, avanziral sem, ko je po službeni dobi prišla vrsta name, nič prej, nič pozneje.

A s takimi in enakimi trditvami se hoče dokazati, kako je propala in sprijena stranka, ki ima med seboj take elemente, kakor sem jaz. Bilo bi jako vabljivo, ozreti se po klerikalni stranki ter nekoliko eksemplificirati, kake značaje in subjekte ima ta stranka celo na voditeljskih mestih, a tega ne storim. Omeniti hočem marveč samo to, da drzno čelo za to insulto proti narodno-napredni stranki je imel dr. Šusteršič. Tisti dr. Šusteršič, glede katerega

so sodišča v vseh instancah pravomočno spoznala, da ima **umazane roke**.

Ves čas med govorom ga je dr. Šusteršič prav pobalinsko motil in motili so ga tudi druge klerikalne ničle, posebno tiste, ki s farškim denarjem krmijo vedno lačne svoje želodce. Narodno-napredna stranka je skrajno potrpežljivostjo prenašala skrajno razžaljive psovke in niti reagirala ni, dasi so Brejc, Schweitzer, kravar Drobnič, sleparski konsumar Jaklič kakor psički lajali po zbornici. Komaj pa je dr. Ferjančič izustil besedo, da so sodišča dr. Šusteršiču soglasno prisodila umazane roke, spremenili so se zgoraj omenjeni klerikalci v prava živinčeta. Kaj takega še nismo videli v olikani družbi in še celo pijani popje niso v stanu, da bi se tako odurno in živalsko obnašali. Sramota je obšla spodobne elemente, kolikor jih je v katoliško-narodni stranki. Med te pa ne štejemo niti dr. Kreka niti dekana Arkota, ker ta dva človeka sta v svojih duhovskih oblekah verno in dokonca prisostvovala dr. Šusteršiču, dasi se je obnašal kakor norec, ki je ravnokar s prisilnim jopičem še na sebi ušel iz blaznice. Sodba bila je enoglasna: da ne more to biti normalen človek in da je prismoda v pravem pomenu besede, ker tako se more obnašati kvečjemu stekel pes ali pa bolnik v blaznici.

Najprej je dr. Šusteršič v družbi s kravarjem Drobničem in z dr. Brejcem priskočil k sedežu dr. Ferjančiča in župana Hribarja, kričal je kakor jesihar: »lump, lump, lažeš, slepar, kradeš državni denar, baraba«. Pri tem so vsi trije z rokami razbijali po mizi pred Ferjančičem in Hribarjem. Mi smo ta dva, ki sta mrzlo-krvno prenašala ta insult, kojega bi se sramoval vsak pijani kmetski fant, iz srca občudovali. Nas jeden bi bil brez dvojbe zgubil hladnokrvost in pograbil bi bil stol ter okresal te parlamentarične smrkavce, da bi se bili s krvavimi glavami priplazili do svojih sedežev. Kravar Drobnič, kojemu se na obrazu pozna, da ne zna do petih šteti, ki je sploh jeden največjih butcev, kar jih je v klerikalni stranki, bil je toli predrzen, da je vzel s Hribarjevega tintnika posodico za sipo ter vrgel proti poslancu Božiču. Sreča njegova, da ni nikogar zadel, ker drugače bi mu bili mesto kravjega zvonca obesili bodeče trnje okoli vrata. Že so se dvigale pesti, kar je prihitel g. dež. glavar bleđ kakor zid ter je Šusteršiča potisnil proti sedežem klerikalnih poslancev. Ta pa se je postavil pred te sedeže ter prav kakor pijanec ali norec pričel proti središču in proti desnici hripavo upiti: Koruptna banda! Korumpirte Bande! Boste tako kmalu pocrkali! Ste tatovi in lumpje! Vi kradete! Vi žrete! Viste barabe! Sram Vas bodi! Viste vse izdali! Ste se vladi prodali! Vi usrani vladni hlapci! Krave! Lumpi! Lumpi! Psi!»

Napredni poslanci niso reagirali na ta krvava žaljenja, kojih si mi čisto nič izmislili nismo. Vse to so ipsissima verba prijatelja ljubljanskega knezoškofa in človeka, ki od danes naprej lahko bratovščino pije z vsakim ušivim vagabundom. Napredni poslanci so ostali mirni, ker so si bili v svesti, da imajo z norecem opraviti in ker niso imeli pri sebi pasjih bičev, s kojimi bodo Šuster-

šiča brez dvojbe prihodnjič v polni meri traktirali, če bi se še enkrat predrznil, proti njim tako nastopiti, kakor je danes nastopil. Glavar Detela izjavi, da takim ljudem ne predseduje nikdar več, ter zaključi sejo. Izjavo glavarjevo sprejmejo napredni poslanci s ploskanjem.

Šusteršič pa še vedno dalje divja ter ponavlja svoje psovke ter kliče: Ali hočete kaj z aušnic dobiti?

Dr. Tavčar vstopi pred Šusteršiča: Tukaj sem! Prvi bi nerad udaril — na Vašo z aušnico sem pa tudi radoveden.

Šusteršič se umika proti izhodu ter pravi: Bo že prišel čas za to.

Dr. Tavčar mu pa le prigovarja, da naj, ker je že danes pri delu, tudi to delo izvrši. Ali Šusteršič, ki je junak samo v svojem goltancu, ni imel korajže pričeti ter jo je tiho odkuril, drugi poslanci pa so ostali še dlje časa v zbornici ter se razgovarjali o pripetljajih današnje seje. Govorise, da bo deželni zbor odgođen ali pa zaključen, kar je tem ložje mogoče, ker ima deželni odbor dovoljen provizorij za nedoločeni čas, to je, do tiste dobe, dokler ne bo deželni proračun postavnim potom odobren. Če hoče dr. Šusteršič, traja to lahko tri ali štiri leta.

Druga seja je po zaslugi Šusteršiča in njegovih pajdašev, kar se tiče škandaloznosti, še prekosila sobotno sejo. Podali smo verni sliko tudi te seje, da spozna javnost, kako falotsko družhal je duhovščina s škofom na čelu usilila nevednemu ljudstvu za poslance. Kmet umira revščine — njegovi zastopniki pa stoje pod komando ožlindrane bande političnih rowdijev, katero bi povsod z brcami signali iz vsake beznice, ki so pa pri nas zastopniki duhovščine in branitelji vere!

Politični pregled.

Deželni zbor kranjski.

Dva dni potem, ko so klerikalci v deželnem zboru napravili zgoraj popisane škandale, je ministrstvo z dovoljenjem presvetlega cesarja zaključilo dežel. zbor in je poslalo poslance domov. Vse, kar je kmetstvo prebivalstvo pričakovalo od dež. zbora, je s tem padlo pod klop. Deželni zbor se snide šele prihodnje leto in dotlej se ne bo nič napravilo in se ne bo dala nobena podpora. O silni škodi, ki so jo kmeti storili kmetiskim volilcem, bomo še govorili.

Angleški kralj

je bil dan pred slovesnim kronanjem na smrt obolel. Vsled tega se je kronanje odložilo.

Domače in razne novice.

Ne prikrivajte resnice! Klerikalci sedaj veliko golčijo o veliki krivici, ki se je katoliški stranki provzročila pri volitvi v deželnozborske odseke. Na zunaj fingirajo grozovito razburjenost in donebesno ogorčenje, na tihem pa se smejejo v pest, ko opazujejo, da se še vedno dobijo kalini, ki verujejo v pristnost tega ogorčenja ali razburjenja. Vse je ponarejeno, kakor je ponarejeno in shlinjeno takoimenovano katoličanstvo na-

šega Šusteršiča! Vzlic temu pa se izven kranjskih mej prav radi oglašajo kalini, ki trobijo, da se je klerikalcem pri volitvah v odseke zgodila vnebovpijoča krivica. Tako se je oglasila tudi »Politik« v Pragi, ki je, dasi razmer pri nas prav nič ne pozna, vsikdar pripravljena, vreči ta ali oni polenček pred noge narodni napredni stranki. Ta staročeška perfidnost v nemški obleki je med nami na prav slabem glasu. Zategadelj se nismo prav nič čudili, da je nemško glasilo čeških fevdalcev očitalo večini v deželnem zboru, da je pri v govoru stoječih volitvah »engherzig« postopala. To očitanje je izviralo iz nevednosti. Na jedni strani dobili so klerikalci itak v vsakem odseku najštevilnejše zastopstvo, na drugi strani pa je prvi pogoj teh volitev ta, da pridejo v odseke močje, ki so sposobni za delovanje, in sicer za uspešno delovanje. Recimo, da bi se v vse odseke volili sami klerikalci, potem je gotovo, da zastane takoj mašina. Ne da se dalje tajiti, da so vsi, ki so do sedaj imeli največje in najtežavnejše referate v deželnem zboru, člani naprednih dveh klubov. Ako se te delavne moči izpuste iz odsekov, kdo pa bo delal potem? Pri sestavi odsekov se je moralo na vse to misliti, ker odseki niso za parado, nego za delo. Hotelo se je klerikalcem dati pet mest, tako v finančnem, kakor v upravnem odseku. Že tukaj je ta gospoda potrebovala deset delavcev, in sedaj poglejmo, kje naj jih dobi? Škof ne pride v poštev, ker v odseke radi svojega dostojanstva spleh voljen biti ne more. Če bi ga pa slučajno izvolili, bi kakor v škofiji tudi po odsekih ne uganjal družega nego zmešnjave. Radi absolutne nesposobnosti odpadeta Dular in Drobnič, koja ne umeta pisati in jeden razun tega tudi brati ne. Katoliška narodna stranka je brez dvojbe jedina v Avstriji, ki ima analfabete med poslanci! Ali naj se analfabetje volijo v finančni odsek? Odpadeta dalje Pfeiffer in Pakiž v prvi vrsti radi starosti, in pa — recite, kar hočete, ker nimata potrebnega zdravja in ne potrebnega znanja. Odpadeta Koščak in Mejač, poštena kmečka gospodarja, ali če ju voliš v odsek, imela bodeta tuintam kako praktično misel, da bi pa mogla sestaviti in spisati daljši referat, o tem govorice biti ne more. Tukaj ni treba resnice prikrivati, in omenjena deželna poslanca bi se Šusteršiču prav lepo in cifrasto zahvalila, če bi jih hotel pred zbrano zbornico prostituirati s tem, da bi jih obložil s težavnim referatom iz finančnega odseka! Odpade dalje Jaklič, ki je velik ignorant pred Bogom in pred ljudmi; njegov in njegove žene razred na dobrepoljski šoli je pravi škandal. Povsod drugod bi bila učna uprava tako nesposobno dvojico pognala iz ljudske šole, pri nas, kjer imajo po Šusteršičevih nazorih »usrani vladni hlapci« vplive, pa se ti dvojici, služeči v nečasti učiteljskemu stanu, dopušča, da počenja na dobrepoljski šoli kar hoče! Kaj bo počel tak človek v finančnem odseku, človek, ki nima niti toliko zmožnosti, da bi naučil šolske otroke najpriprostejšega računanja! Izostane še celo dr. Krek, ne radi tega, da

bi bil nesposoben! Ali njegovi najbolji prijatelji zdihujejo, da tare Janeza Evangelista prevečkrat radovednost, da hoče po vsi sili gledati golo dno polne vinske čaše! In sicer od znotraj, a ne od zunaj! Ta splošna revščina se ne da prikriti, obstoji in katoliška stranka v deželni zbornici nima niti šest dobrih delavcev, ki bi mogli napraviti in spisati referat za ta ali oni odsek! Prišla bi bila stranka v grozno stisko, da je morala odposlati v važnejše odseke po pet članov. Ali večina je hotela koncedirati še celo šest članov; potem pa bi bil polom neizogiben! Tem krivičnejši je torej, če »Politik« v Pragi večini v deželnem zboru očita, da je pri volitvah v odseke ozkosrčno postopala!

Oženjen katoliški dekan. Kolikor je nam znano, imamo v rimsko-katoliški cerkvi še vedno celibat. Naši pismouki in farizeji ga tudi z veliko vnemo zagovarjajo, bržčas, ker mislijo, da je prijetnejše, ženiti se od slučaja do slučaja — variatio delectat — kakor pa se za vse življenje navezati na jedno ženo. Imamo pa tudi oženjenega dekana, namreč pri nas na Kranjskem, in sicer je to častivredni dekan v Kranju, Anton Koblar. Izvedeli smo to velezanimivo novico iz Koblarjevega časnika iz »Slov. Lista«. V soboto teden je namreč »Slov. List« priobčil notico, v kateri želi, naj bi večna luč svetila umrlemu gostilničarju Černetu, tastu kranjskega dekana č. g. Koblarja. Ker proglašajo »Slov. List« umrlega Černetu za Koblarjevega tasta, ni dvoma, da je Koblar Černetov zet, da je torej oženjen s Černetovo hčerjo. Mi sicer gospe dekanice ne poznamo osebno, želimo ji pa vse dobro. Zlasti ji želimo dober želodec, ker je tega potrebna, ako hoče dlje časa prenašati gospoda soproga. Radovedni smo tudi, koliko otročičkov že nosi ime kranjskega dekana. »Slov. Listu« bi bili prav hvaležni, če bi nam hotel kaj povedati o familiarnem življenju našega prijatelja Koblarja. Tastu gosp. dekana, umrlemu Černetu, ki je bil nekdan velik liberalec, pa želimo tudi mi, da bi mu svetila večna luč.

Dr. Schweitzerjev nujni predlog. Med nujnimi predlogi klerikalnih obstrukcionistov v prvi seji mahoma zaključenega deželnega zbora je vzbujal splošno pozornost in občudovanje posebno genijalni predlog genijalnega dr. Kinezarja ali Schweitzerja, s katerim se c. kr. vlada pozivlja, da nemudoma vse potrebno vkrene, da se odpomore takoj občutljivemu pomanjkanju kmetijskih delavskih moči. Na deželi smo bili silno radovedni na vtemeljavni govor predlagatelja ter obžalujemo, da je deželnozborska godba preprečila, da izvemo radikalno zdravilo za to splošno bolezen na kmetih. Kako hoče dr. Schweitzer odpraviti to bolezen ali samo vladi prepušča vse skrbi, o tem nismo poučeni. Vsekako je njegov predlog popularen, ako je že o tem vprašanju kaj mislil ali ne. Kako naj dobimo potrebnih delavcev na kmetih? Amerikanci se nečejo vrniti in ako pridejo, se navadno vrnejo v kratkem, ker jim ameriška prostost in zaslužek bolj ugajata, kakor doma. G. dvorni svetnik Šuklje hoče svoje Belokranjce privabiti domov z novo železnico. To bi služilo jednemu okraju. Mi bi dr. Schweitzerju nasvetovali še druga splošna sredstva, katera naj porabi pri prihodnjem vtemelje-

vanju svojega velevažnega predloga. Naše načelo je zelo staro: „6 dni delaj, sedmi dan moli in počivaj!“ Proti temu načelu se v naši deželi mnogo greši. Toliko raznih praznikov in pobožnih družb imamo po deželi, da se duhovni že težko spoznajo. Ker je vlada prišla do tega, da imajo učitelji in učenci preveč prostih ur, in ker mora sedaj studirati Schweitzerjev predlog, upamo, da pride tudi do tega, da ima naš ubogi kmet preveč praznikov in preveč božje službe na kvar gospodarstvu. Ne jemljemo mu nedelj in praznikov, v katerih naj hodi v cerkev in počiva. A cerkev zahteva od njega „zu viel des Guten“. Ako se že po zimi ljudje bolj silijo v cerkev, naj bi se vsaj takrat oziralo na nje, kadar imajo važnejša dela. Sicer pridnemu človeku nikoli ne manjka dela. Zanimivo bi bilo izračunati, koliko delavskih moči odtegne našemu kmetu pobožnost. Meseca maja mora hoditi v cerkev zjutraj in zvečer. V tem se odlikuje posebno ženstvo, kateremu je prijetneje sedeti v cerkvi, kakor delati. Radi tega vidimo mnogokrat ženske, ki šele proti 8. uri zjutraj prihajajo na polje in zvečer zopet kmalo odidejo, da se morejo preobleči in iti zopet v cerkev. Razni misijoni, ki po celi teden begajo fare in zabranjujejo vsako delo, naj se prepovedo, kadar ima kmet pri svojem gospodarstvu dovolj dela. Ako pojde tako dalje, se bode na kmetih kmalo zahtevalo 8urno delo na dan. Tako ne bode kmet nikdar izhajal.

Goška afera dobiva novo lice v trenutku, ko kurat Ferjančič za cesarsko milost z drznim čelom berači! Na 6 mesecev obsojeni kmet Jerončič hotel je že na prvi razpravi vstati in vso resnico povedati, toda poleg sedeči kurat Ferjančič ga je za rokav nazaj na klop potegnil, češ, naj za Boga ničesar ne izda in ovadi, saj ne bo itak ničesar plačal in nič kaznovan. In siromak je z obžudovanja vrednim samozatajevanjem kakor hipnotizovan celo to trpel, da se mu je dokazovalo, da je on pokojnega župana Žgurja udaril, dasi bi bil lahko z eno samo besedo pravega krivca izdal, krivca, ki se je med poštenimi klerikalnimi pričami nahajal. Jerončič je bil namreč v tistem trenutku dvignil od kamna zadeto svojo roko, ko je pravi krivec župana udaril, in to je bilo zanj usodno, ker so bile priče le njegovo dvignjeno roko videle! Mož je po obsodbi sicer godrnjal, ker je dobil najostrejšo kazen, dasi je bil eden najnedolžnejših razgrajčev, ali kurat in stric Habe sta ga znala brzdati in krotiti z različnimi grožnjami in obljubami, vzlasti, da mu ne bo treba ničesar plačati. Sedaj pa je treba plačevati, in ker nima večina ostalih obsojencev premoženja, mora on prestajati najhujšo zaporno kazen, poleg tega pa še vse stroške sam trpeti. To mu je bilo vendar preveč. Ovadil je vse znane mu krivce oblasti, in med temi krivci nahaja se zopet za cesarsko milost proseči kurat, dva kuratova brata, stric Štefan Habe, več prizadnji obravnavi vsled pomanjkanja dokazov oproščenih krivcev in nekaj takih, ki so pri zadnji obravnavi celo kot priče nastopali, seveda kot poštene katoliške priče. Mesto pomiloščenja sme torej kurat Ferjančič s svojo vredno družbo pričakovati le nove kazenske pravde, ki bo vse štrene razmotala, dasi sta jih ku-

rat in stric Habe prav po lisičje zamotala. Kurat in njegova družba so seveda vsled te ovadbe kar poraženi. Ovadnik Jerončič je najboljši dokaz in priča, kako teroristično zna kurat Ferjančič na priče in tek preiskave vplivati, za to pričakujemo, da se bode pravočasno prizadete kuratovemu in njegove ožje družbe vplivanju odtegnilo ter pomagalo čisti resnici na dan!

Katoličan v — nesreči. Konjski barantač in gostilničar »Vinogradniškega društva«, znani Kodela, je imel v ponedeljek ponoči nesrečo. Mož je sicer vzoren katoličan, a vzlic temu so ga vzeli policaji. Kodela je že »pri Figovcu« uganjal burke. Razgrajal je in tudi denarnico metal ob mizo, češ, »mi, ki smo klerikalci, zaslužimo tavžente.« Ko so se ga v gostilni končno iznebili, je začel po Marije Terezije ceste sem in tja voziti in sicer tako naglo in tako neprevidno, da ga je policijski stražnik moral ustaviti. Kodela je začel stražnika zmerjati tako, da je ta bil primoran ga aretovati. Kodela ni hotel iti s stražnikom. Mešetar Mihael Vojska se je potegnil za Kodelo in je kar začel stražnika obkladati s psovkami in mu grozil, da ga bode udaril. Stražnik je moral iskati pomoči, da je mogel aretovanje izvršiti. Med potjo na stražnico je Vojska udaril stražnika po obrazu in se mu zoperstavljal. Na stražnici so Kodelo izpustili, Vojsko pa obdržali v zaporu. Kodela bo zaradi javnega nasilstva seveda zaprt. No, pa bo že prebolel. Ko so ga zadnjič v Senožečah zaprli in sicer 14 dni, obsojen je bil tudi na plačilo odškodnine tistemu, kateremu je bil vrgel v glavo skodelico za kavo, je ta zapor prestal z veliko lahkoto.

Tržaški škof Nagl pri papežu. V četrtek, dne 26. junija je sprejel papež novega tržaškega škofa v polurni avdijenci. Pri odhodu mu je podaril z zlahtnimi kamni bogato okrašen naprsni križec z besedami: »Ta križ naj bi bil jamstvo miru v vaši občini. Želim iskreno, da bi se dosegla v Trstu mirovna misija. Ne obupajte!« — Potemtakem ima škof Nagl popolnoma nove direktive za svoje pastirovanje v tržaško-koprski škofiji.

Prememba imena. Ministrstvo notranjih del je porazumno s pravosodnim in s finančnim ministrstvom dovolilo, da se občina Obrh v črnomaljskem političnem okraju odslej imenuje Dragatuš.

Angleži — molijo. Salisbury, premierminister angležki, je dejal v gor. zbornici, da nima narod proti zavratni boleznim kralja nobenega družega sredstva kot molitev. Zato naj moli ves narod za okrevanje Edvarda VII. In sedaj molijo res po vsem Angležkem, po vsej širni državi od vzhoda do zahoda. V katedrali sv. Pavla v Londonu je bilo svečanostno cerkveno opravilo za kralja. Vdeležba je bila ogromna. Prisotnih je bilo tudi več knezov, ki so prišli h kronanju, vsi nadškofi in škofi, lord mayor, vsi župani in le najodličnejša gospoda. V katedralo je bilo dovoljeno le z vstopnico. Tudi po drugih cerkvah so slovesna opravila, katerih se vdeležujejo ministri, uradniki, častniki in meščani sploh.

Zastrupljenje s — tabakom. Neki 30letni mož, ki je prav zmerno živel ter tudi pil ni, začel je nenadoma tožiti o splošnih slabostih. Ni imel teka ter je slabo prebavljaj. Vrhu tega ga je začel zapuščati spomin, da se ni mogel spomniti niti imen svojih znancev. Zdravniki so dognali, da je krivo vsemu temu premočno kajenje, kajti mož je skadil na dan 6 do 7 smotk in 25 do 30

gramov tobaka. Ko so mu tobak popolnoma odtegnili ter ga s kopanjem in elektriko zdravili, si je po dveh mesecih popolnoma opomogel.

Metulja za 35.000 kron ima naravoslovski muzej mesta New York. Američanski pokojni naravoslovec dr. Herman Strecker je nedavno umrl v Readingu v Pensilvaniji ter zapustil vso svojo zbirko metuljev, ki so vredni en milijon dolarjev. Metuljev je bilo okoli 250.000. Neki metulj pa je vreden 35.000 K. Ponj je šla cela ekspedicija na Sierra Leona ter ga lovila dve leti... Če je le res —

Obleka iz papirja. V Japanu izdelujejo izvrsten papir iz ličja papirnih murb. Ta papir je tako močan, da ne delajo iz njega samo prevlek za dežnike, temveč tudi obleke, robce in prtiče. Za časa japonsko kitajske vojne je nosilo vojaštvo celo hlače iz papirja, ki so bila zlepljene z lakom. Tudi papirnati žepni robci so jako v rabi. Japonec jih nosi navadno kar po šest seboj; vsakega umazanega vrže takoj strani.

Največje drevo na svetu je neka mirta, imenovana Eucalyptus amygdalina ter raste v Avstraliji. Drevo zraste do 150 metrov visokosti ter presega najvišje cerkvene stolpe. V obsegu doseže do 5 m. Zasajati so ga začeli tudi ponekod na jugu Evrope, ker daje njegov drobn, grahu podoben sad obilo najboljšega in najkoristnejšega olja.

Protestni shod narodno-napredne stranke.

„Ti uradniki žró, žró in žró državni kapital.“

Dr. Šušteršič v dež. zboru 21. junija.

„Ti akti so kakor stolp visoki in od ljudstva z zlatom plačani; kar pa je v njih zapisano, ni vredno ne groša in ne knofa.“

Dr. Šušteršič v dež. zboru 21. junija.

„Koruptna banda! — Boste tako kmalu vsi pocrkali! — Ste tatovi in lumpje! — Vi kradete! — Vi žrete! — Vi ste barabe! — Sram Vas bodi! — Vi ste vse izdali! — Vi usrani vladni hlapci! — Krave! — Lumpi! — Psi!“

Dr. Šušteršič v dež. zboru 23. junija.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke

sklicuje

na nedeljo, 6. julija

veliki shod

narodno-naprednih somišljenikov

v namen, da se odločno in slovesno protestira proti tolovajskemu počenjanju katoliško-narodne stranke v kranjskem deželnem zboru.

Shod se bo vršil

v Sokolovi dvorani v „Nar. domu“
v Ljubljani.

Govorili bodo poslanec **Ivan Hribar**, deželni odbornik **Peter Grasselli**, poslanec **dr. Andrej Ferjančič**, deželni odbornik **dr. Ivan Tavčar** in odvetnik **dr. Karol Triller**.

Začetek ob desetih dopoldne.

Somišljeniki, na shod!

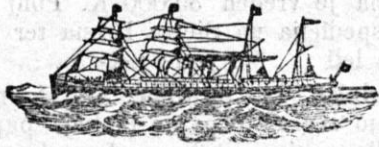
V Ljubljani, dne 1. julija 1902.

Za izvrševalni odbor narodno-napredne stranke:
dr. K. vitez Bleiweis-Trsteniški.

Loterijske srečke.

Brno, 25. junija.	54,	3,	9,	8,	68.
Dunaj, 21. junija.	83,	72,	69,	66,	79.
Praga, 18. junija.	56,	46,	71,	78,	47.
Trst, 28. junija.	34,	42,	2,	51,	45.
Gradec, 21. junija.	80,	8,	83,	38,	17.
Lino, 28. junija.	18,	73,	86,	16,	58.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrod. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (1115-42)

Ant. Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34.

Povsod po Slovenskem

in še čez mejo razširja se od dne do dne poraba prave in najboljše

kavine primesi

v prid družbe sv. Cirila in Metoda iz

I. jugoslov. tovarne za kavine surogate

— v Ljubljani. —

Zahtevajte jo povsod!!

Tržne cene v Ljubljani

28. junija 1902.

	K	v		K	v
Pšenica, 100 kg	21	20	Špeh povejen, kgr.	1	60
Rež, "	16	—	Surovo maslo, "	2	40
Ječmen, "	15	—	Jajce, jedno . . .	—	6
Oves, "	16	60	Mleko, liter . . .	—	18
Ajda, "	14	40	Goveje meso kgr.	1	30
Proso, "	15	60	Telečje	—	140
Koruza, "	12	60	Svinjsko "	—	170
Krompir, "	6	—	Koštrunovo "	—	1
Leča, lit.	—	25	Piščanec . . .	—	130
Grah, "	—	50	Golob . . .	—	40
Fižol, "	—	24	Seno, 100 kilo . . .	—	8
Maslo, kgr.	2	50	Slama, "	—	7
Mast, "	—	150	Drva trda, kiftr. . .	—	8
Špeh svež, "	—	140	" mehka, "	—	550

Salame

ogrške 170 gld., domače iz šunkna 120 gl. domače 1 gld., dunajske 80 kr. šunka brez kosti (Rollschinke) 90 in 110 gld., suho meso 70 kr., suha slanina 70 kr., glavins brez kosti 40 kr. kilo, velike kranjske klobase po 18 kr. in drugo pošilja od 5 kil naprej po povzetju in sicer le dobro blago

(1028-5) Janko Ev. Sirc v Kranju.

Pomagajte si do mlinov brez vode!

Tvrdba

R. A. Smekal

tovarna za gasilne in gospodarske stroje

ponuja

posameznikom ali občinam mline na motor brez vode ali pa na rečno moč pod povoljnimi pogoji. Istotako vse gasilne in gospodarske stroje. Roba solidna z garancijo.

Tedaj na noge tam, kjer ni vode in mlinov!

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

(278-10)

Največje, najhitrejše ter najvarnejše vrste velikanskih parnikov, ki vozijo

v Ameriko.

Hamburg-New York le 6 dni.

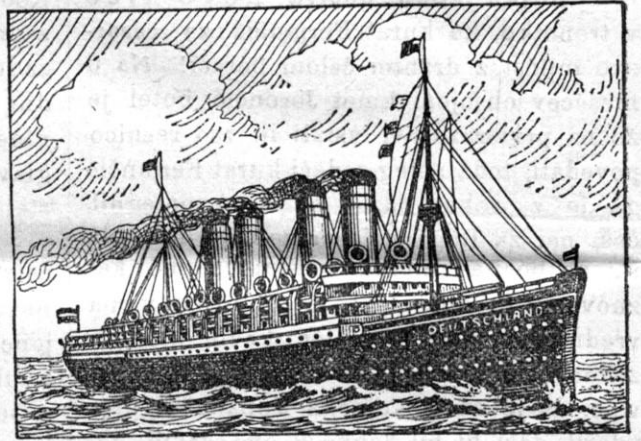
Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno (1228-9)

oblastveno potrjena

agentura Hamburg-Ameriške linije

v Ljubljani, Marijin trg št. 1

nasproti frančiškanski cerkvi.

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

Stanje hranilnih vlog:

16 milijonov kron.

Rezervni zaklad:

nad 370.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 $\frac{1}{2}$ % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolжник poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. (13-19)

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

